

Deváté „zavírání Českého farmaceutického muzea“

doc. RNDr. PhMr. Václav Rusek, CSc.

V pátek 16. 9. 2005 se sjížděli do Penzionu za vodou ve Dvoře Králové n. L k přátelskému besedování a večernímu posezení u grilovaných kuřat první účastníci tzv. „zavírání muzea“, členové Spolku pro vybudování Českého farmaceutického muzea (SpVČFM) a jeho příznivci. Družně se debatovalo o novinkách v Českém farmaceutickém muzeu (ČFM), o situaci ve SpVČFM, v profesním životě a o náplni setkání.

Sobota 17. 9. byla hlavním dnem setkání. V barokním prostředí kukského kostela se v 10 hodin shromáždilo na 50 účastníků, které přivítala vedoucí ČFM Mgr. Ladislava Valášková. Uvedla nejdříve posluchače Farmaceutické fakulty UK (FaF UK) a současně osvědčeného průvodce v ČFM Jana Hartingera, který navodil slavnostní náladu kytarou předvedenými renesančními melodiemi a zpěvem moravské lidové písně. Přítomní pak vyslechli zprávu Mgr. Valáškové o stavu ČFM, nových pracovnících (Mgr. Ladislav Svatoš – elektronická katalogizace knihovny), prostorovém a uměleckém řešení pěti nových expozičních místností, průvodcovské aktivitě a návštěvnosti ČFM. K danému dni prošlo muzeem 10365 osob, takže loňský návštěvnícký zájem bude letos zřejmě překonán.

V zastoupení tajemníka a pokladníka SpVČFM doc. PhDr. Karla Krále, CSc. přednesl doc. V. Rusek jeho zprávu o činnosti Spolku, perspektivách obměny funkcí, o počtu členů (171, z toho 120 zakládajících, 19 činných a 32 přispívajících) a o návrzích na úpravu a zjednodušení členských příspěvků, o stavu financí (789 716 Kč na běžném účtu, 250 000 Kč na termínovaných vkladech. Letošní dary 262 600 Kč, honoráře 17 970 Kč, členské příspěvky 1700 Kč, příjem na běžném účtu 282 270 Kč, z toho 185 000 Kč sponze na exkurzi).

Vzávěru shromáždění předal doc. PharmDr. Alexandr Hrabálek, CSc., v zastoupení děkana FaF UK a předsedy SpVČFM doc. RNDr. Jaroslava Duška, CSc., diplomu čestného členství Doc. RNDr. PhMr. Václavu Ruskovi, CSc. za práci pro ČFM a Spolek a RNDr. Petru Paloušovi za zá-

sluhy o Spolek a organizování spolkových odborných exkurzí a u příležitosti jeho životního jubilea.

Po 11. hodině se účastníci rozdělili do zájmových skupin, část absolvovala v doprovodu doc. Ruska prohlídku kostela, lapidária s originálními sochami Ctností a Neřestí M. Brauna, kde zanořil kol. R. Jirásek pozdravné „živíj“ na počest setkání. V expozici si ověřili funkci pokladny, zkusili výrobu tablet a čípků. Podle zájmu si vybrali knihy „Historie farmacie v Českých zemích“, fotografickou báseň z expozice ČFM „Kouzlo apatyky“, nebo RNDr. Pavla Drábka a RNDr. PhMr. Zdeňka Hanzlíčka dějiny oboru v datech: „Farmacie ve dvacátém století“. Někteří zase zakoupili zdařilé repliky skleněných, keramických či dřevěných stojatek, jejichž vyobrazení lze najít i na stránkách muzea www.ceska-apatyka.cz.

Jiná skupina kolegů se ve studovně muzea v 1. poschodí se zájmem podílela na prezentaci tématu „farmacie a filatelie“. Členové Spolku, PharmDr. František Stáně, host lékárník Thomas Siegel z Mnichova a RNDr. Jiří Šálený, předvedli, komentovali a dali kolovat zajímavé kousky ze svých sbírek za čilé výměny informací. Posledně jmenovaný promítl vybrané ukázky filatelisticko-farmaceutických jednotlivin a doprovodil je poutavým slovem. Své vystoupení pro velký zájem opakoval. Některé filatelistické dokumenty dal promítnout i doc. Rusek. Ale nezůstalo se jen u tohoto tématu. PharmDr. Lucie Nedopilová komentovala fotografie z cesty po Skotsku, kterou spolu s manželem Mgr. Alešem Nedopilem podnikli ke 37. Mezinárodnímu kongresu z dějin farmacie do Edinburgu ve dnech 22.–25. 6. 2005.

V přízemní zasedací místnosti se účastníci střídali při přátelských debatách a občerstvení až do odpoledních hodin. Někteří se pak rozjeli již k domovům, vytrvalci si v 16 hodin s odborným výkladem prohlédli gotický děkanský kostel sv. Jana Křtitele ve věnném městě českých královen Dvoře Králové nad Labem. Sestoupili do místnosti-kobky, v níž Václav Hanka 16. 9. 1817 našel Rukopis královédvorský a vystoupili 181 schodů

na věž kostela, aby se podívali na město a jeho krásné přírodní okolí. Volný čas do 18. hodiny využili někteří k procházce městem a i když slunce bylo za mrakem, alespoň nepršelo. I to přispělo k všeobecné pohodě.

Odborný seminář ve školící místnosti Penzionu za vodou byl věnován dějinám šporkovského Kuksu, Hospitálu a zdejší lékárny Milosrdných bratří. Nejprve Mgr. Valášková promítla archivní filmy o Braunově kukské sochařské galerii a z jediného zachovaného záznamu snímek z roku 1966 o životě, ošetřování a smrti dlouhodobě nemocných, zde do roku 1972 hospitalizovaných. Na přítomné zapůsobil hlubokým dojmem.

Mgr. Jiří Drha, ze zdejší „Staré lékárny“, osvěžil atmosféru svou komentovanou obrazovou rigorózní studií z dějin kukské lokality (vznikající od 1692, resp. 1704), hospitálu (vystavěném 1707–1719), lékárny (1743–1945). Unikátními snímky jejího vzhledu z 20./30. let 20. století, pohledem na její dodavatele a do její výrobní činnosti, do lékárnických svazků konventní knihovny přiblížil její činnost. Poukázal i na zdejší lékárníky, jejich knihy signované vlastními rukopisnými exlibris, prezentoval též několik jejich portrétů. Po jeho vystoupení se k dané tematice rozproutila debata, v níž se objevily i nové údaje a ujasnila některá tvrzení.

Spokojení členové SpVČFM se pak shromáždili v 19 hodin ke společné slavnostní večeři, při níž a po ní pokračovala vzájemná komunikace mezi „skalními“ účastníky zavírání a nováčky. K polovině noci se společnost spokojeně rozešla do svých pokojů.

V neděli se po snídani účastníci rozjeli podle svých přání přímo k domovům nebo se cestou zastavili u dalších pamětihodností či svých známých.

Ohlas na klidný průběh, zajímavý obsah setkání byl obecně příznivý. Příští, jubilejní „10. zavírání muzea“ se plánuje na 15.–17. září 2006 opět v Hospitálu v Kuksu a ve Dvoře Králové. Hlavním tématem setkání bude „farmacie a umění“. Chceme pozvat spisovatele, básníky, výtvarníky, obecně umělce, kteří se ve svém díle dotkli farmacie. Počítáme k nim i kolegy-farmaceuty. Naše přání: abychom se tohoto setkání všichni ve zdraví dožili.

doc. RNDr. PhMr. Václav Rusek, CSc.
Heyrovského 1203, 500 05 Hradec Králové
e-mail: rusek@faf.cuni.cz

